

Beleülős autó

TÜZES LÓ

DOROS JUDIT

Beköltözött az utcánkba egy régi jó, szülőfalubeli ismerős, váratlanul bukkant fel, s vele jött az egész gyerekkorom. Azt mondta, azért szedelődzködött fel családostul, s kezdett új életet mifelénk, mert otthon már semmi sem a régi, nagyanyáink házáit idegenek veszik meg, az ámbitusokat beüvegezik, a földszintes fafödémeket emeletet húznak, s vendégházzá alakítanak mindent, amit régen otthonnak hívtunk. Nem köszön már senki senkinek, nem ülnek ki a padra a szürke kendős nénik, s a kocsmába sem megy be fejés után a lovas kocsis Józsi bácsi, mert nincs már tehén, s nincs már Józsi bácsi sem. A zenész cigány meghalt, a nem zenész cigány a városba költözött, a hajdani füves pályán meg, ahol annak idején akadályversenyeket rendeztünk, hatalmas betonkolosszus lovasstadion éktelenkedik, a nemzet gázszerelője köhentette oda cirka hatmilliárdért.

Amikor a rakodón kellett legurulni, a deszkából tákolt, kötéllel irányítható szerkezet simán verte a mezőnyt

Fájni kezdett nekem a falum, pedig gyakran járok oda ma is, anyám ott él, s a közeli vasútállomás treppje nekem még mindig egykori kalandjaim helyszíne. Hogy miért hívtuk treppnek, ezen sosem gondolkodtam, most is csak kíváncsiságból néztem meg, nem vagyok németes, nem ismerős a szó. Treppe, azaz lépcső, eddig már nem jutottunk el apámmal, aki viszont németes lévén próbált egy-két kifejezést elpalántálni bennünk, kevés sikerrel. A mi treppünk a vasútállomás rakodótere volt, s noha valóban lépcsőn is fel lehetett rá jutni, mégis sokkal izgalmasabbnak ígérkezett a meredek felhajtója, ahonnét nyáron rollerrel, biciklivel, görkorcsolyával vagy épp egy négykerekes csapágyas járgánnyal lehetett lefelé hasítani.

Istenem, mekkora kincs volt egy ilyen csapágyas „nemistudommi”, autónak nemigen lehetne nevezni. Pár deszkát tákolt össze valamelyikünk ügyes nagypapája, az első két csapágykerekét mozgatható keresztrúdra rögzítve fel, ami egy-egy kötélben végződött. Ezt jobbra és balra mozgatva lehetett irányíta-

ni a kocsit, s a vakmerőbbek a lejtő végére begyorsulva egy határozott mozdulattal meg is tudtak pördülni vele, így megspórolva a lábfejeket, ami óhatatlanul a cipő sarkának jelentős kopásával járt.

S mennyire vágytunk közben egy igazi autóra, pedálosra, ami csak a pesti unokatestvérnek jutott: becsületére legyen mondva, nyaranta mindig kölcsönadta, pedig nem voltunk kevesen. Beleülős autónak hívtuk, gyönyörű mélyzöld fémkasztnival, s valóban vitték előre a pedálok, a csapágyas mifelénkhez képest maga volt a forma egyes versenyjárgány. Ám amikor a kavicsos, barázdált, bitumenes aszfalton itt-ott csikozott rakodón kellett legurulni, az egyszerű, deszkából tákolt, kötéllel irányítható szerkezet simán verte a mezőnyt, nem akadtak a kerekei közé a száraz ágak, könnyedén kikerülte a gödröket, s a kormányába se vertük bele a fogunkat, ha hirtelen kellett lefékezni.

S bár a vasútállomás már évek óta üres, és a fémajtós raktárépület is lakatra zárt, ha arra sétálok, most is magam előtt látom a boldog siserahadat, a sötétedéskor hazainduló, csapzott hajjú, kipirult sereget, amelynek ez a betonplacc maga volt a földi paradicsom.